

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola. Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

LA NOSTRA CAMPANYA

pels malalts y ferits de las guerras de Cuba y Filipinas

Hem fet lo qu' hem pogut, y no hem de dir nosaltres si estem contents dels resultats, perque tractantse de socorre als héroes de la patria, la nostra ambició no té límits.

Mes consti que dels resultats obtinguts ab la venta del número extraordinari, no se'n distreu ni un céntim pels gastos de la publicació. La quantitat recadada s' destina íntegrament al socorro de nostres soldats.

Hem pogut cumplir lo propòsit que concehirem, mercès á la generositat de tots los nostres cooperadors. Rebin, donchs, las mes expressivas gracias pel seu desinterés y patriotisme

los redactors de LA CAMPANA, Srs. P. K., C. Gumá, Fantástich y A. March; y ls coloboradors Srs. J. Puig Cassanyas, Japet de l' Orga, Conrat Roure, Mayet, Un Metje rural, Quimet, Eduard Vidal Valenciano, J. M. Bernis, E. Coca y Collado, Emili Costa, Jeph de Jessus, A. Llimoner, J. Oliva Bridgman, J. Novellas de Molins, Ramonet R., Virgili d' Alacacsal, F. Llenas, A. Trilla y Alcover, F. de P. Juanico, Juliá Carrassó, R. de Gorch, A. Cortinas Rivera, Frederich Candi y R. Surinach Baell, tots los quals han aportat al númsro extraordinari l' alé de son ingeni;

los dibuixants M. Moliné, J. Pellicer Montseny, F. Gomez Soler, R. Miró, J. Lluís Pellicer, J. Blanco Coris, Apelles Mestres, R. Fradera y Mariano Foix, que no contents ab sa valiosa cooperació artistica, han cedit los originals dels seus dibuixos, assegurant l' éxit de l' edició de luxo;

lo grabador D. Pere Bonet, que ha grabat sense estipendi de cap classe los dibuixos que figuran en lo número, costejant ademés tot lo material de dits grabats;

lo fabricant de paper D. J. Capdevila, que n' ha cedit gratuitamente 40 resmas, las quals s' han invertit en la impressió de 20,000 exemplars y que ademés ha regalat los fulls necessaris pera la tirada de l' edició de luxo;

l' impressor D. A. López Robert, que ha fet també gratuítament la composició y tiratge de tota l' edició;

lo representant de la casa Laféche-Breham de Paris que al proporcionar gratis la tinta necessaria per la tirada, ha unit lo nom de la estimada Fransa á la nostra obra modesta;

l' antiga Casa Bassols que ha enquadrat de franch los non dibuixos destinats al sorteig, en la forma que tenim anunciada, entre ls poseedors dels números de l' edició de luxo;

l' embalador Sr. Vinyals que ns proporcioná algun element pera l' adorno de l' aparador de la llibreria:

A tots mil gracias.
L' editor per la seva part, á mes de costejar 20 resmas de paper, y estar disposat á fer lo mateix ab todas las que la major venta del número hagués fet necessarias, s' ha encarregat de tots los gastos de franqueig, empaquetament, propaganda, administració y demés de la publicació, aixis com de adelantar las sumas que acreditan los corresponsals residents fora de Barcelona.

Aixis, ab l' esfors concertat de tots, ens cal avuy la satisfacció de presentar lo següent

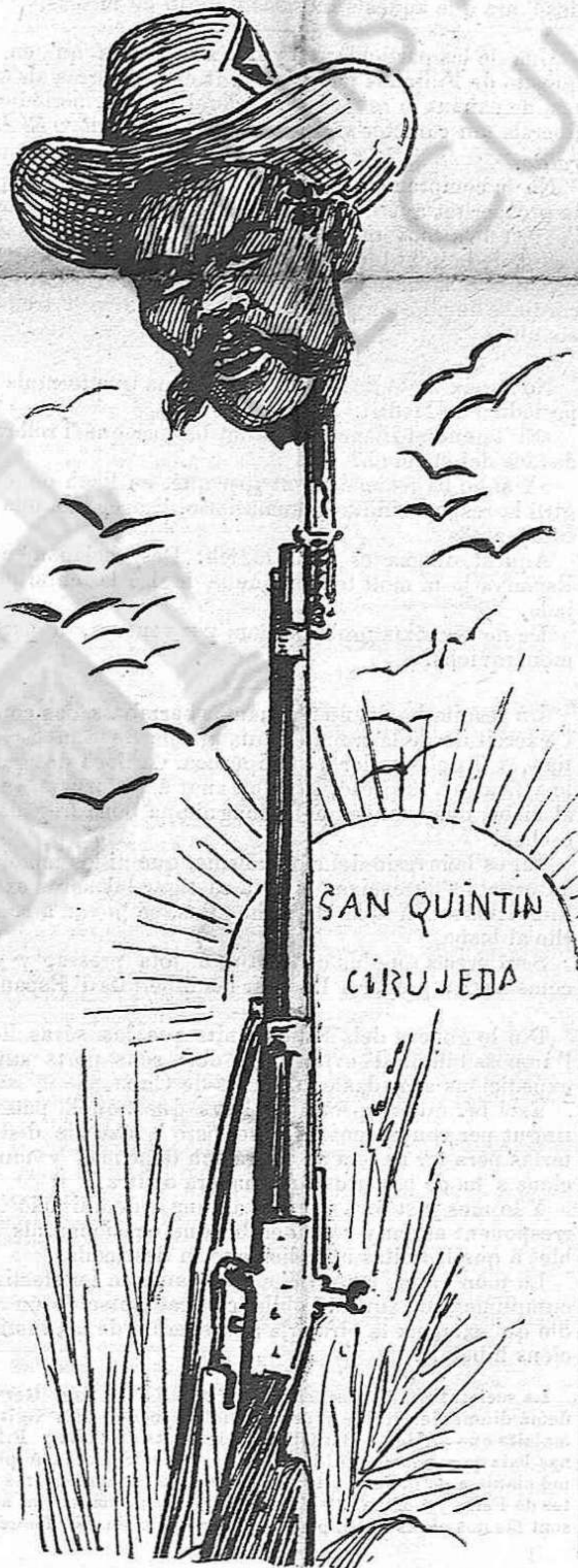
ESTAT DE COMPTES

Tirada: 30,000 exemplars. Valor en venta, á 2 pessetas má de 30 números(*) 2,000

88 exemplars (edició de luxo) á 15 pessetas un, adquirits pels Srs. següents:

N.º 1. D. Isidoro Ribas. —N.º 2. D. Carlos Pellicer. —N.º 3. D. Enrich Rombouts. —N.º 4. D. Llorens Coria. —N.º 5. Sr. Casades. —N.º 6. D. Alvaro Carrer Iglesias. —N.º 7. D. J. B. P. —N.º 8. D. Vicens Deu y Pausas. —N.º 9. D. Evaristo Larramendi. —N.º 10. D. J. Pagés. —N.º 11. Anuari Riera. —N.º 12. D. Jo-

(*) Encara que ha quedat un remanent de 200 y pico de números, s' abonan en compte com si s' haguessen venut.

Morta la cuca, mort el veri!

seph Carrete.—N.º 13. D. Eduard Pon.—N.º 14. Japet de l' Orga.—N.º 15.—D. Agustí Trilla Alcover.—N.º 16. D. Cayetano Teixidó.—N.º 17. D. Esteve Pon.—N.º 18. D. Narcís Deu.—N.º 19. D. Joseph Prat Salvadó.—N.º 20. D. Pascual Ojeto.—N.º 21. D. Joseph Deu y Majó.—N.º 22. D. Joseph Pau Ribas.—N.º 23. D. Salvador Teix (fill).—N.º 24. D. Carlos Chaux.—N.º 25. D. Emili Napoleón.—N.º 26. Don Hermenegildo Miralles.—N.º 27. D. Miquel Batllori.—N.º 28. D. Ciriach Marull (Gerona).—N.º 29. Don Joan Masoliver (Roda).—N.º 30. Un catalá.—N.º 31. Jumerá.—N.º 32. D. Marcial Ballús (Sabadell).—N.º 33. D. Joaquim Pena Costa.—N.º 34. D. Joseph O. Martí Vallés.—N.º 35. D. Jaume Buxó.—N.º 36. Don Ramón Giró Claret (Suria).—N.º 37. D. Antoni Esplugas.—N.º 38. D. Miquel Blanchart.—N.º 39. D. Jaume Arolas Torrents.—N.º 40. D. Carlos Medana.—N.º 41. D. Francisco Mas y Sardá.—N.º 42. D. Salvador Mir.—N.º 43 y 44. El Tulipán.—N.º 45. D. Eduardo Fabrè (Figueras).—N.º 46. D. Salvador Boniquet (Ripoll).—N.º 47. Niu Guerrer.—N.º 48. D. Joseph Colom (Igualada).—N.º 49, 50 y 51. Piera Cortinas y C.ª.—N.º 52. D. Joseph Ventayols de Piera.—N.º 53. D. Antoni Freixa.—N.º 54. D.ª Maria Teresa Mandiá.—N.º 55. D. Manuel Molins.—N.º 56. D. Artur Bon.—N.º 57. D. Joan Tamborini.—N.º 58. D. Gerardo Estaper.—N.º 59. D. Pau Calvell.—N.º 60. Vinas y C.ª.—N.º 61. D. Carlos Sid Solá.—N.º 62. Don Joan Bonfill y Gaspar.—N.º 63. D. Cirilo Gualdo Moreu.—N.º 64. Sr. Prat.—N.º 65. D. Emilio Mathen.—N.º 66. D. Fernando Rus.—N.º 67. D. Pere Ribera.—N.º 68. D. Joseph Roig y Bergadá.—N.º 69. D. Andreu Basté.—N.º 70. D. Miquel Tarragó.—N.º 71. D. Joseph M.ª Múnera y Hernandez.—N.º 72. Colla «Apaty y Lletas.»—N.º 73. Hotel Orient.—N.º 74. D. Jaume Roig Cordomi.—N.º 75. D. Joseph Fradera.—N.º 76. D. Joseph de Caralt.—N.º 77. D. Alfredo Maristany.—N.º 78. D. Mariano Uyá Pagés.—N.º 79. D. Cándido Ciervo.—N.º 80. D. Sebastia Recasens.—N.º 81. D. Joan Gonzalez.—N.º 82. Excm. Sr. Marqués de Mariano.—N.º 83. Cassino Apolo (Badalona).—N.º 84. D. Eloy Noriega.—N.º 85. D. Baldomero Ramón.—N.º 86. D. Joseph Heras y Roldós.—N.º 87. D. Mariano Rifá y Romeu.—N.º 88. D. Joseph M.ª Noguera y Vila.—Total..... 1,320

Abonos de venedors y donatins diversos:
Joaquim Vila (kiosko Sol), ptas. 42.—Maurici Gnanabens, 0'50.—X. X., 0'50.—Feliu (kiosko Atarasanas), 2'73.—F. Olivas, (kiosko n.º 5), 2'50.—P. Motilba (kiosko n.º 3), 1.—X. X., 0'90.—Solsona, germans: 3.—Lluís Garay: 2.—Z. Z.: 0'80.—Jaume Casals: 0'50.—J. Xirau: 0'80.—Joan Castells: 0'50.—Antón Gallinas: 1.—Martí Soldevila: 0'25.—Francisco Llaberia: 1.—Joseph Vinyals: 1.—Joan Damaré: 2'20.—J. Calaf (kiosko Betlém): 2.—Enrich Ballester: 1'90.—Ll. Grandia: 0'90.—Kiosko Internacional: 6'20.—Kiosko Liceo: 10.—Ramon germans: 1'15.—Joan Gorina: 8.—Narcís Coll: 1'66.—Joseph Colell: 0'66.—Jaume Rovirosa: 3.—Joseph Rodo Güell: 1'26.—J. Tallada Casas: 0'60.—Joseph Noguera: 0'15.—Francisco Torné: 1'10.—Un suscriptor: 0'90.—Los dependents de la llibreria Lopez, Hipólit Cardona Brabo; Pere Solaesa, Jaume Prat, Ramon Badia, Anton Capmany y Pepet Sitjes (aprenent): 25 ptas.—Total..... 127'66

Rebuts á última hora: Joaquim Rossich: 4.—Bartotomen Planas: 6'16.—Total..... 10'26

Abono de la comissió corresponent á 240 exemplars venuts de un á un á la llibreria..... 8

TOTAL. . Ptas. 3,465'92

Ptas.

127'66

10'26

8

3,465'92

0138

LA CAIXA DELS SOLDATS

Contém, donchs, avuy ab la suma efectiva de PESSETAS: 3.465'92, sens perjudici de la venta dels 12 números de l'edició de luxe qu'esperém col·locarans de la celebració del sorteig.

Ab lo nom de LA CAIXA DELS SOLDATS constituïm un fons destinat a socorre als ferits y malalts de las guerras de Cuba y Filipinas que arribin á Barcelona, propositans emprar en la distribució la major escrupulositat.

De la inversió dels fons n' anirém donant compte detallat al públich, á qual confiansa y avor devém l' éxit dels nostres modestos esforços.

UNA VICTORIA

esperavam feya temps. Es mes: Espanya la necessita com lo premi degut á sos inmensos sacrificis.

La mort de Anton Maceo, el *cabecilla* mes important de la insurrecció, l'ánima de la rebeldia cubana, l'element de mes prestigi entre las tayfas negres, la personificació mes complerta de la intransigencia, significa un pas decisiu en la consecució de la desitjada pau.

Espanya entera ha rebut ab transports d'entusiasme una notícia que equival á la decapitació de la hidra mambis.

Y es singular qu' en una guerra d' emboscadas y sorpresas, en que las millors combinacions estratègiques s' estrellan en la táctica traïdora y vergonyosa de un enemich que al veure atacat gira l'espall y 's dispersa sense altre propòsit que agotar los recursos y la paciència de la mare patria; es singular, repetim, que 'l famós Maceo, després de haver lograt atravesar la trotxa, haja anat á sucumbir, entre Punta Brava y Marianao, atacat per una petita columna de 250 homes manada pel comandant Cirujeda. L' home que refugia per sistema la gran guerra, las proesas honrosas, las batallas decisivas, ha hagut de caure sense gloria en una operació petita, rodejat de uns 2.000 homes que no han pogut resistir la formidable empena dels nostres valents, ab tot y contarse en un número molt inferior al enemich.

Una secció del regiment de Sant Quintí, compost en sa majoria de catalans, en quals filas hi figura tot lo contingent de la Barceloneta, ha tingut la fortuna y la gloria de proporcionar á la patria espanyola una jornada d'alegria. L' haver acabat ab en Maceo val tant com haver tret la grossa en la Loteria de la guerra. Tots los soldats que hi han contribuït hi tenen una participació.

En Maceo mort y un dels fills de Máxim Gómez que l'acompanyava y que, veientse ferit, en un rapt de desesperació, va suicidar-se constituïxen un gran succés, que acredita 'l valor, l'abnegació, l'incansable ardor del nostre exèrcit, aixís com la excelent combinació de las forsas leals, deguda, com sab tothom, al general Weyler y á sos actius cooperadors, entre 'ls quals deu contarse en primer terme al intrèpit general Arolas. Si mentres una gran part de las forsas insurrectes de Pinar del Rio simulava un atac sobre la trotxa victoriosament retrasat pel general Arolas, en Maceo lograva passar la línia dissimuladament, en res aminora aquest fet lo prestigi dels defensors de la trotxa, desde 'l moment que á la banda d' ensá l'atrevit cabecilla havia de trobar la mort, á mans de una de las moltes columnas que crusaven la provincia de l'Havana en tots sentits per lo que pogués oferirse. Las operacions de una campanya tan especial com la de Cuba y la gloria del éxit correspon de justícia á tots los elements que á ellas cooperan, cada hu dintre del seu lloch.

Per aixó avuy, unim al crit de ¡Visca Espanya!, las calurosas aclamacions que llensa 'l cor entusiasta de tots los espanyols:

—¡Visca l' exèrcit de Cuba!
—¡Visca 'l general Weyler!...

Deyan que D. Valeriá no tenia massa bona estrella; pero la que ha brillat per ell aquesta vegada s' ha de confessar qu' es de primera magnitud.

Que no l' abandoni ja mes es lo que desitjém ab tota l'ánima, fins á realitzar-se l' antich refrá de la nostra terra:—Morta la cuca, mort lo veri.

Mort en Maceo, morta l' insurrecció.

P. K.

NA part de la premsa local, ni sols s' ha dignat donar compte de l'aparició del número extraordinari de LA CAMPANA DE GRACIA. Que 'ls malalts y ferits de las guerras de Cuba y Filipinas els paguin la caritat als que han tingut aquest descuyt involuntari... ó voluntari ¡quí sab, Mare de Déu!...

De totes maneres si algun dia 'ls aludits periódichs se decideixen á fer lo qu' hem fet nosaltres, costejant un número especial y destinant lo producte integro de la venta del mateix al socorro dels héroes de la patria, contin desd' ara ab l'ajuda de la nostra propaganda.

Mil gracias al *Noticiero* per las frasses galans que va dedicarnos.

Y ara, després de aixó, aquí va una aclaració als duptes que manifesta.

Aquella senyora que cura al lleó no es Espanya; es la personificació de LA CAMPANA DE GRACIA. ¿Qué no li va veure la simbólica campana sobre 'l pit? Me sem-

bla donchs, que la tal senyora pot portar al cap lo gorro frigi. Es una prenda que li escau molt bé, que l' ha portada sempre, y que no se la traurá mentres visqui, succeheixi lo que succeheixi.

Respecte á la estrella de la portada, sápigam 'l *Noticiero* que no 's pot confondre may ab la solitaria dels mambissos, ni en la forma, ni en lo fondo. La dels insurrectes te cinch puntas y la nostra sis: la dels insurrectes es solitaria y la nostra disfruta l' agradable companyia del poble republicá de Catalunya, per aixó estém disposats á fer tots los esforços necessaris perque no s' eclipsi.

La perfidia mata la cassa. Ja ho diu lo refrán. Vagin sumant los cabecillas que de mica en mica, l' un darrera del altre, han anat morint en la campanya de Cuba, y trobaran que avuy suman ja mes els que fan malvas, que no 'ls que encare fan babarotas, ab la circumstancia especial de que 'ls morts tenian mes prestigi y valian inmensament mes que 'ls vius.

Encare que dels que fujan alguns se 'n escapen, devegades també dels que fujan alguns hi petan.

A Filipinas, al últim els frares han lograt la seva. Per mes que 'l govern assegurava que no tocaria al general Blanco, la veritat es que D. Ramón torna á Espanya.

Bé es cert que l' hi han daurat la píldora del rellevo, nombrent lo per un alt cárrech de palacio; pero 'l fet es que torna, sense haver tingut temps, com ell desitjava, de donar un cop mortal á la insurrecció tágala.

Los frares son implacables. No es el general Blanco el primer governador general de aquellas islas que al xocar ab las comunitats religiosas se troba sacrificat.

La corda 's romp sempre per la part mes flaca, y entre 'l convents y la Capitanía general, á Filipinas, la part mes flaca, per mes que sembli mentida, es la Capitanía general.

Y ara ja cal que 'l general Polavieja vaji alerta, que si no arriba á donar gust als tonsurats, ja li prometo desd' ara que aquests mestres li dirán de missas.

Una de las particularitats mes xocants es qu' en la qüestió de Filipinas han estat fent el caldo gras als frares, demanant lo rellevo del general Blanco, periódichs liberals tan caracterissats com *El Imparcial* y *El Herald*.

No 's compren, ni s' explica que periódichs que per la prosperitat que disfrutan, no necessitan poch ni molt la sopa dels convents, se mostrin tan propicis als designis de la gent monástica.

¡Qui sab si un dia ploraran la seva imprevisió!... Recordinse de alló tan sapigut: «Cria corps y t treuran els ulls.»

No careix de lògica 'l següent dilema que formula un periódich de Madrid:

«Si 'l general Blanco ho ha fet bé ¿per qué 'l rellevan davant del enemich?»

»Y si ho ha fet malament ¿per qué, en lloch de exigirli la responsabilitat y sumariarlo, li preparan una recompensa?»

Aquest dilema es molt lògich. Desgraciadament á Espanya ja fa molt temps que la lògica la tenim penjada.

De no ser aixís ¿governarían, per ventura, 'l partits monárquichs?»

Un jesuïta ha dit no sé quantas barrabassadas contra l' exèrcit desde la trona de una iglesia de San Sebastián, y 'l governador de Guipúzcoa, en lloch de agafarlo y ficarlo á la presó, se 'n ha anat á Vitoria á veure al bisbe, demanantli que li dongui una bona fregada de orelles.

Tal es la invasió del clericalisme, que ni las mateixas autoritats s' atreïxen avuy á castigar las sevas extralimitacions. En lloch de ferho aixís, se 'n van á contarlo al bisbe.

Será precís que 'ns convertim á tota pressa, y que comensém á pregar á Déu per las llibertats d' Espanya.

Diu lo govern dels Estats Units que las sévas lleys l' impossibilitan d' evitar que dels seus ports surtin expedicions armadas en direcció de Cuba.

Está bé: que respectin las lleys que aquell país ha tingut per convenient donarse; pero 'l luxu de disfrutarse pera fer negoci ab lo tráfeh d' armas y municions s' ha de pagar de una manera ó altra.

Y lo mes just fora pagarlo ab una indemnació corresponent al dany considerable que ocasionan als pobles á que las ditas expedicions van destinadas.

Lo mon enter, hauria d' empenyarse en fer efectiu lo cumpliment de aquesta obligació tractantse de un poble qu' exerceix la pirateria á la sombra de las institucions liberals.

La societat coral enterpense *La Ponce* de Sant Gervasi demá diumenje celebrará una funció á benefici dels ferits y malalts que arribin á Barcelona procedents de Cuba y Filipinas baix lo següent escullit programa: 1.ª Sinfonia á piano pel pianista de la Societat. 2.ª *La Dolores*, drama en tres actes de Felin y Codina. 3.ª *Los Baturros*, sarsuela en un acte, sent las dos obras desempenyadas per socios de *La Ponce*.

La societat cantarà dos pesas: *La Retreta* y *Gloria á España*. Los productos de la funció ingressan en la suscripció de LA CAMPANA DE GRACIA.

Lo Comité comarcal de Vilafranca del Panadés celebrará demá diumenje en lo *Tivoli vilafranqués*, una vetllada necrológica dedicada á la bona memoria de D. Baldomero Lostau, diputat que siguié per aquell districte.

SI NON E VERO...

ABEN qué 's conta per Madrid?

Un cas prodigiosament extraordinari, que demostra fins ahont arriban las distraccions de don Antón.

Judiquin vostés mateixos.

Aburrit per la interminable serie de contrarietats que 'l persegueix, sembla qu' en Cánovas havia abrigat formalment el propòsit de dimitir; baixar del carro y que s' apoderés de las riendas el que 's trobés ab pu-

nyo y humor per agafarlas.

—Pero, don Antón—li deyan els altres ministres, consternats davant de l' idea d' una cessantia que amenassava ser molt llarga:—considei que 'l pas que vol donar es antipatriòtic; pensi que 'ls seus enemichs l' acusarán de cobard; recordi que dimitint deixa sense pa á un remat de familias que no tenen altre amparo que 'l sou y las ganguetas que 's buscan...

En Cánovas, tretze son tretze:—Vull dimitir, vull dimitir, y vull dimitir.

Rumiat ab una mica de calma, l' home fins á cert punt tenia rahó.

Potser en tot lo que va de sigle no hi ha hagut á Espanya gobernant que s' haja trobat en situació més difícil y peliaguda.

Cuba sublevada, las Filipinas insurreccionadas, el crédito poch menos que á can Taps, els Estats-Units amenassant ab una intervenció...

—Nada—tornava á dir el malaguenyo, aferrantse més y més á la seva idea:—vull dimitir ¡vull dimitir!... Estich massa de pega... ¡Vull dimitir!!

—¡Calmis!—repetian els ministres:—potser las cosas variarán; potser d' avuy á demá rebrém bonas noticias...

—¡Y qué hem de rebre, homes, qué hem de rebre! Una xulada erigida per suscripció nacional; aixó es lo que rebrém á l' hora menos pensada...—

Pero vels'hi aquí que de repent cambia la decoració. Arriba un parte de l' Habana comunicant la mort de 'n Maceo; la nació reb la noticia ab entusiasme, la situació s' aclareix, el govern se tranquilisa... y en Cánovas, en lloch de dimitir s' engresca en tanta manera, que pert els estreps, y sense donarse compte de lo que 's fa, envia á l' Habana un despaig telegráfic concebut en aquests termes:

«President Govern felicita culurosament cabecilla Maceo per sa defunció inesperada. La mort de vosté ens ha allargat la vida.»

Aixó es lo que 's conta per Madrid.

¿Será mentida? ¿Será veritat?»

Siga lo que 's vulga, s' ha de confessar que *si non e vero, e ben trovato*.

FANTÀSTICH.

¡LLUM!

ER mes que la premsa de Barcelona s' troba avuy baix la pressió de la suspensió de las garantias constitucionals y per consegüent privada de la deguda llibertat pera tractar de certs assumptos ab aquella independència de criteri que fora necessaria, no creyém cometre cap extralimitació dedicant unas quantas ratllas al

procés dels anarquistas, próxim á veures en Consell de guerra, á l' hora en que las escribim.

No hem de alegar, puig está en la memoria de tots quants tenen la costum de llegirnos, l' horror de 'ns han inspirat sempre 'ls atentats anarquistas. Si no bastés aquesta declaració, ho acreditaria 'l dever de conciencia que sense vacilar cumplirem arrostrant l' impopularitat dels que tractavan de convertir al desventurat Pallás en una especie de héroe popular, quan inmediatamente després de la seva execució, detallarem alguns fets y pormenors de la seva vida, no certament ab l' idea de ofendre la memoria de un home que acabava de pagar ab l' existencia sos deutes contrets ab la justicia humana, sino ab lo ferm propòsit de destruhir ab má ferma una llegenda que consideravam injusta y sobre tot altament perniciososa. Per tot passarem, fins perque se 'ns apliqués la taxa de inhumans, ab tal d' evitar que un delinqüent quedés glorificat als ulls dels ilusos que poguessen pendre'l per patró y exemple en sas creencias, sentiments y actes.

Aquests antecedents nostres son mes que suficients, á lo que creyém, pera absoldre'ns de tota sospita de que poguém sentir lo menor interés en pró dels autors, cooperadors y cómplices del salvatge atentat del carrer de Cambis nous.

«Qui l' ha feta que la pagi.» Aixís ho demana, aixís ho vol la conciencia pública.

Pero y si entre tants presos, entre tants acusats, pera 28 dels quals se demana l' última pena y pels res-

tants la de cadena perpétua, s'hi contessin persones innocents en lo sentit de no haver tingut una participació prou directa o conscient en la perpetració de tan monstruosos delictes?

En aquest punt, a la part sana y desapassionada de l'opinió pública may li semblaran inútils tots los medis que s'emplehin pera fixar de una manera clara, precisa é indubitable la justa responsabilitat de cada hù.

Prescindim al expressarnos aixís dels qu' en defensa de la societat amenassada, voldríen passarho tot á toth y á sanch; de aquells que diuen, sens dupte sense meditarho prou: —¿Qué hi fa qu' entre 'ls culpables caygui també algun innocent? ¡Innocentas eran todas las victimas del salvatje atentat del carrer de Cambis nous! ...

No: nosaltres no 'ns farém may eco de semblants rencors. Si ho fessim, cedint als impulsos de una passió cega, 'ns acusaríem de inferir á la justícia humana una grave ofensa. Perque encare que 'ls terroristas del anarquisme sacrificuin á innocents, may se pot exigir que la justícia humana, ni al cumplir los debers de una dura repressió, descendeixi fins al mateix nivell. La justícia ha de ser no sols la salvaguardia de la col·lectivitat social, sino l'amparo de cada un dels individus que la componen. Si arribava á perdre 'ls atributs de la imparcialitat de judici y de la serenitat de conciencia, deixaria de ser justícia pera convertirse en un verdader cástich social.

Parlém aixís en tassis general.

Respecte al cas particular que posa avuy la ploma en las nostras mans, poca cosa podém dir en concret, tota vegada que no 'ns son coneguts los autos.

Casi 'l mateix sigilo que s'observá ab laudable acort durant la sustanciación del sumari, s'ha vingut mantinent després, y quan ja no era necessari, en las successivas actuacions. De manera que avuy sellegeix la llista dels acusats sobre 'ls quals pesa una petició de pena de mort ó de cadena perpétua, sense que, ab excepció de molt poch, s'haja puntualisat ni precisat la participació que hajan tingut los restants en la comissió del horrendo delictes.

Las manifestacions de alguns acusats, enviadas á distints periódichs, lo que 's diu de veu pública, lo que s'insinúa en conversas particulars, no sabém fins á quin punt pot tenirse en compte; pero de tots modos es un fet que l'opinió vacila y 's mostra perplexa y marejada.

Y es també un fet indubtable que l'opinió constitueix un poderós element de judici, tant mes útil y profitós, en quant se tracta de abominables delictes que afectan á la seguretat social.

No s'atendria á la satisfacció d'una curiositat mal sana, sino á necessitats de un ordre superior, si 's feya la plena llum sobre 'l procés dels anarquistas; si 's donava al públich un extracte complet del sumari; si 's puntuajisava minuciosament la pretesa responsabilitat de cada un dels acusats, y finalment, si 's permetia l'accés á la sala ahont ha de funcionar lo Consell de guerra, quan menos als representants de la premsa, pera que poguessen donar compte exacte de todas las incidencias del judici y del valor cabal de las acusacions y de las defensas.

En aquest cas, lo just fallo que recaygués, no podría donar lloch á duptes ni per part dels esperits mes cautelosos y suspicassos; ans al contrari, obtindria la sanció de la conciencia pública, y aquells que com nosaltres hem defensat sempre las institucions lliberals, creyentlas perfectament compatibles ab la recta y severa administració de justícia y ab la defensa social, no temeríam véurelas gravement compromesas de una part pels horribles atentats dels anarquistas y per altra per l'excés de zel dels encarregats de reprimirlos y castigarlos.

CUBANAS

Las campanas de l' Habana tocan á morts per un negre; pero en lloch de fé un só trist, casi casi 'l fan alegre. —Es que saben que aquests tochs van dedicats á en Maceo... —¡Ah! Donchs fan perfectament: ¡que toquin de gust!... ¡Laus Deo!

Diu que 'l xato desitjava escapar del Pinar, per aná á portar la guerra á llochs menos exposats. Diu que l' home pretenia á Matansas á arribar... —¡Aná á Matansas pensava? Donchs, á matansas ha anat.

Recolzat á una palmera, el fasell deixat per 'l li, rasguejant una guitarra un soldat cantava així: —En Maceo es á fer malvas... ¡quin disgust ens ha donat! ¡Ay, ho sento ab tota l' ánima! ¡ay, pero no puch plorar!

El bras dret dels cubanitos s' acaba de torsá...
¿Qui las turbas insurrectas capitanejará?
¿Qui aquells hermosos incendis anirá á dirigir?
¿Qui 'ls portará á la dressera quan toquin á fugir?
Se 'ls ha negat l' all-y-oli se 'ls han desfet els plans...
¡Doném lo mes sentit pésam als nort-americanos!...

—¿Qué fa en Maceo?
—Res no se 'n sab?
—Gratas noticias n' han arribat. Digueulas prompte.
—¡Mireulo allá!
—¿Mort?
—Així ho sembla.
—¿Qui l' ha... operat?
—En Cirujeda.
—¡Bon cirugía!

L' aixafada del mulato es un cop abrumadó que deixa l' insurrecció baldada per un bon rato. ¿Cóm contrarrestá l' esglay d' aquesta ratxa contraria? ¡Si que ara estás, Solitaria, més solitaria que may!

Tal vegada allá en sa tomba en Maceo está pensant en las quatre notas bélicas que ha centat en Cleveland. —¡Has fet tart!—deu dirse 'l home: ¡has fet tart!... vatúa nell! Los auxilis que tú 'm donguis ¡ja me 'ls pots plantá al clatell!

Pel Pinar se las campava ab certa tranquilitat; ne sorti, passá la trotxa, y feu el gran salt mortal. Aquest exemple revela ab perfecta claretat que per collir bonas pinyas no cal trobarse al Pinar.

—Oh mare que allá á Cuba un tros tens de ta carn, ¡animat! En Maceo ha mort en un combat. —¿Ha mort? No val sa vida los plors que ha fet llensar. Si vol, Deu, que 'l perdoni: jo... no 'l perdone pas.

El llop pardo ja no ronca ja en Maceo es al calaix... ¡Oh llop blanc, decrepit Gómez espavilat, ¡qué farás? Si de ton vehi las barbas veus que pelan, deixa 'l camp; ó si no iposa las tevas desseguida á remullar!

C. GUMÁ.

EL «VADE-MECUM» DEL SOLDAT

En la fama que de malsana té adquirida l' isla de Cuba hi ha una bona part d' exactitut y una miqueta d' exageració.

No obstant, una persona canta y previsora, fins estant subjecta als estrets debers de la disciplina militar, pot disminuir en un cinquanta per cent los perills que 'l clima de l' isla representa.

Resúm de la propia experiencia y de consells y observacions deguts á personas que han residit allá molts anys, aném á donar, per lo que valguin, algunas reglas de vida que ningú que vagi á Cuba s' arrepentirà may d' haver seguit.

El vomit negre pot prevenirse usant un régimen de sabia templansa y constant moderació en tot. Poch vi, poca fruyta y may menjane á un mateix temps de classes variadas: las més sanas son el nispero, la pinya, 'l plátano...

Convé usar camiseta interior y fugir en lo possible de la humitat de la nit. Quan un ha hagut d' aguantar una pluja, procuri, desseguida que pugui, rentarse 'l cos, especialment els peus, ab ayguardent de canya, bebent al mateix temps una miqueta de rom ó ginebra.

May s' han de pendre begudas fredas darrera de las calentans ni aygua detrás del café.

Los sintomas del vomit negre son: rodaments de cap, llogers dolors á l' espatlla, esgarriansas de fret, ascós y una constant sensació de debilitat.

S' ha de fugir del guao, arbre d' hermos fullatje, pero de sombra terriblement venenosa, que infla las mans y la cara del qui té la desgracia de sentars'hi sota. En aquest cas, lo millor remey es rentarse repetidas vegadas ab infusió de pell tendra de guásima.

Si 's menja peix, procurar que no sigui arará, ni cají, ni picua, ni coronado, que solen ab frecuencia estar atacats d' una malura que 'ls fa venenosos. La cabrilla, 'l pargo, la cherna y 'l dorado están lliures d' aquest perill.

Es un dels assots de l' isla l' alacrán, animal qual picadura pot ocasionar fatals conseqüencias. La seva ferida s' cura, no obstant, facilment, pues basta ab untarla ab un all trinxat.

La nigua, un altre animal de reduhidíssim tamanyo, 's combat també ab éxit segur reventant la bosseta que fa en la epidermis del pacient y en la qual se reproduheix ab una fecunditat pasmosa.

En conclusió, 's pot assegurar que 'l que sab subjectarse á aquestas sumaríssimas indicacions, viu passablement á Cuba, torna aquí y té ocasió d' explicar que allí, si no son tot flors y violas, tampoch ni ha tantas punxas y esbarzers com acostuma á suposarse.

J. F. G.

o senador Call ja hi torna. Apenas s' ha obert lo parlament ha presentat una proposició demanant, no ja alló de la beligerancia com t'emps enrera, sino senzillament que 's reconegui la República de Cuba com estat lliure é independent.

¿May dirían qué penso davant de las genialitats de Mr. Call?

Que si 's trobava á Barcelona no podría passar pel carrer que porta 'l seu apellido.

Lo carrer del Call es massa estret y las esses que fé Mr. Call son massa grossas... y á cada pas que dongués, ó be s' estrellaria contra las parets ó be trencaria 'ls vidres dels aparadors.

Unicament podría passarhi de una manera: ficat dintre del carretó.

Mireu: en Maceo cau y en los séus darrers moments li donan els sagraments els noys de l' Hostia ¡salan!

Ab motiu de la mort del cabecilla negre realisada pel regiment de San Quintín, que tantas simpatías conta á Barcelona, ara sí que podrém dir:

—Preneu exemple mambissos, que á cada Maceo li arriba 'l seu Sant Quintín.

Tot justament la noticia de la mort de 'n Maceo ha coincidit ab la del mensatge del president Cleveland, plé de arrogancias no ja sols ab la nostra nació, sino ab Europa entera.

Qué 'l govern dels Estats Units per ara 'ns respectará; pero que si la guerra dura massa temps llavors...

Vaja, home prou, y si ets bon cristiá resa un pare-nostre per l' ánima de 'n Maceo.

A Jamaica las autoritats inglesas han detingut á una g-lleta que portava armas y municions als insurrectes de Cuba.

Ja era hora de que algú s' encarregués de cassar las moscas envenenadas, que á tota hora surten de las corts de porchs del Oncle Sam.

¡Cirujeda!... ¡Quín nom mes bonich, veritat?

Lo primer que 'm recorda al pronunciarlo es Cirujano.

Y 'l comandant de Sant Quintín, la veritat es, que com á Cirujano ha sabut colocalse á una altura envejable. Com qui no fa res ha amputat el cap de la insurrecció.

Tenint en compte que la mort de 'n Maceo, que se-gons todas las presuncions determinarà la rápida derrota dels mambissos, ha ocorregut á Punta-Brava, vá dir un amic meu, aficionat á las frases de doble sentit:

—Sempre m' ho havia pensat que la insurrecció cubana acabaria en punta.

Una versió:

Com que 'ls soldats que van cassar á n' en Maceo son de la Barceloneta, quan el cabecilla vá caure ferit, sembla que coneixentlos vá cridar:

—Noys, expressions al Negre de la Riba.

—Ja no existeix—vá dirli un cabo, fill del Passeig Nacional.

—¿Ja no existeix ell? Donchs jo tampoch.

Y després de pronunciar aquestas paraulas va aclucar l' ull el negre de la manigua.

Aixís vaig sentirho contar á un patró del barri marítim digne rival de 'n Tartariu de Tarascón.

Y per donar mes verossimilitut á l' anecdota, deya que un seu nebot qu' es gastador, li havia comunicat pel cable.

A Tomelloso (Ciudad-Real) hi havia un rector; pero avuy no hi es: avuy ja se troba tancat á la cangri de Alcázar de San Juan.

¿Quare causa?

Una causa de infanticidi. Se tracta de una noya seduhida y de una criatura ofegada al naixer. La mare morí de dolor al ingressar en la presó, malehint al au-

MALURAS D' ESPANYA

Després de tan tirar al últim hem fet blanco!

La trompa de las malas causas.

tor de la sévadeshonra. Lo rector de Tomelloso s' aguan- ta ferm. ¿Qué 's diria de un home que morís de sentiment per una cosa tan petita?

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Cas-ta-nyo-las. 2.ª TRENCA-CLOSCAS.—La redoma eccantada. Han endevinat las dos solucions los ciutadans P. Pistrachs, Melón Cansado, Germana de 'n Surisenti, Matias Balasch y Un Noy de la Llagosta. N' han endevinada 1 no mes Un Jardiner, Pere Esmotzat, Pidalet, Un Sargento y Un Puigdelbech trempat.

ENDEVINALLAS

XARADA-ANAGRAMA

Beguda veurás qu' es tí lo hu; una lletra molt rodona segona; nota de la escala n' es la tres;

y es molt la filla de 'n Barta quart-quarta. Y l' altre dia la Marta enviá á ca la Total dihent qu' estava molt mal son promés, ab una carta y ella allavors desseguida junt ab sa germana Tot van ana, á cal metje Clot per pogué salvar sa vida.

J. MONT DE GRACIA.

CONVERSA

—Ara vinch del cementiri... —¿Tanta estona alli has estat? —Si ja ho vens; casi tres horas... —¿Quánts plors deus haver llensat! —No me 'n parlis; la tristor creu Rafel que encar me dura, ¡pobre nena! ¿Cóm se deya? —No ho hem dit ja per ventura?

FIDEL DELFI.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

Table with 7 columns and 7 rows of numbers for a word search puzzle.

XINXONET.

FUGA DE CONSONANTS

Posar las degudas consonants entre aquestas vocals de manera que formin lo titul de un drama catalá.

AMICH DELS AUCELLS.

GEROGLIFICH

EN

ESPARTEL

ROCA CREUS

lo que

FINISTERRE

el meu

GATA

UN NORAMBLISTA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Just Jeremias, Xech, A. Prats, J. Romansos, Pa y Poma, Un Blanench, A. Rosés y Maristany, Amich dels Aucells, Antonet del Vendrell, Paquito S. L., Solrac Ajula, Pepet de l' Ala, Tap de suro vilafraquí, Fidel Delfi, Marquillo, J. Esteva A., y G. Esparverat:—Lo qu' envian aquesta senmana no fá per casa.

Ciutadans M. Cansado, Un Oloti, T. Nellas J., R. Boadella, Peret de Gracia, Aygua Florida, Pepet Panxeta, J. Aubert M., Daltabuyt, Joseph 'Nori, E. Pansas R., Surisenti, M. Estruch, Aranya filaire, y Un Jardiner:—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Campané (Sampedor): Las cartas han de venir firmadas.—L. de La Garriga: Idem idem. Y ademes han de ser inteligibles.—Ramonet E.: Mil gracias per l' envió.—Sanch de Cargol: Es molt fluix.—Coco: Tindrém present la denuncia del timo: dels cantars qu' envia n' aprofitarém un.—Ll. Arana: Ja compendra que nosaltres mateixos no podem donar publicitat á las alabansas que se 'ns dirigeixen.—J. Roig y Condomi: En efecte no ho haviam rebut.—C. Sauri: Una mica llimat, l' article resultarà aprofitable.—Ruy de Gorch: lo de aquesta senmana es fluix y no té cap novedat.—J. C. Muntané: Lo mateix li dihem.—Teneb Zerep: No va prou bé.—Lluís G. Salvador: Mirarém de utilisarho.—Llorcas barbut: No 'ns agrada prou: es molt vago.—J. Gibert Ll.: No 'ns fa 'l pes.—Joan Via: Enterats de lo que 'ns manifesta, y encare que respectem la seva decissió, no per això sentim menos lo contratemps que la motiva, que mes que de nosaltres depen dels apuros de última hora del compaginador del Almanach.—C. Font: Lo gero-glifich es molt ben dibuixat; pero de una hora lluny s' endavina.—J. S. V.: La poesia no 'ns acaba de agradar.—S. Bonavia: Los versos son incorrectes: hauria de castigar mes la facilitat que l' arrastra. Lo sonet no 'ns fa 'l pes.—P. B. V.: Tindrém present lo que 'ns diu, y sense publicar no hi quedarà ja en La Esquella, ja en algun extraordinari de LA CAMPANA.—B. Nani: Es incorrecta: s' hauria de refer.—R. Alonso: Va bé.—Japet de l' Orga: Idem, y procurarém complaure'l.—Pepet de Caldas: Me sembla que al públich li interessaria molt poch l' assumpto de la seva composició.—Mayet: Gracias per l' envió. Esta molt bé.

ANTONI LOPEZ, editor.—Rambla del Mítj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

¡Dijous es el día!

L' ALMANACH

DE LA

CAMPANA DE GRACIA

pera 1897

Sortirá 'l próxim dijous, día 17

Forma un hermós tomo d' unas 200 páginas. Cuberta en colors.—Text excullit y plé de xispa.

¡La mar de caricaturas!

Es l' almanach popular y satírich per excelencia.

Preu: ¡DOS ralets!

